

čež mohla při svém rozvodu mysliti na jeho možné následky a musela si býti také vědoma možnosti změny hospodářských poměrů v budoucnosti.

Čís. 4021.

Československý erár jest oprávněn žalovati z lombardní zápůjčky, již uzavřela tuzemská nyní filiálka rakousko-uherské banky při upsání válečné půjčky.

(Rozh. ze dne 25. června 1924, Rv II 235/24.)

Dne 26. října 1918 poskytla rak. uh. banka svou filiálkou v Opavě žalovanému na úpisy rakouských válečných půjček v nominální výši 36.000 K zápůjčku 27.000 K, kterou po politickém převratu československý bankovní úřad ministerstva financí převzal. Žalobě, již domáhal se československý erár, odvolává se na předpis Šu 38 nařízení ze dne 12. května 1919, čís. 246 sb. z. a n., zaplacení zápůjčky i s přirostlými úroky, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Uplatňován jest pouze dovolací důvod čís. 4 Šu 503 c. ř. s. Vývody dovolatelovy vrcholí v tvrzení, že buď nižší soudové vyložili nesprávně § 8 zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n., nebo že tento předpis zrušen byl smlouvou Saint-Germainskou, a že rozhodně neplatí § 38 nařízení čís. sb. z. a n. 246/1919, takže československý erár není k této žalobě aktivně legitimován. Ale dovolání žalovaného nelze přiznati v žádném směru oprávnění. Podle Šu 8 zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n. byl ministr financí mimo jiné zmocněn, aby pečoval o oběh a opatření platidel v Čsl. státě a za tím účelem v poměru k rak. uh. bance buď cestou smluvní nebo nařizovací zařídil, čeho třeba. U provedení tohoto zákona bylo nařízením ze dne 12. května 1919, čís. 246 sb. z. a n. v Šu 38 stanoveno, že vláda republiky Československé přejímá dnem 22. května 1919 veškeré zápůjčky poskytnuté na cenné papíry bankovními ústavy rakousko-uherské banky v území Čsl. republiky. Tudíž patrně, že čsl. erár jest k realizaci lombardní zápůjčky, o níž v tomto sporu jde, legitimován, ježto byla poskytnuta opavskou filiálkou rakousko-uherské banky. V rozporu s těmito předpisy není, jak dovolatel míní, zákon ze dne 24. dubna 1920, čís. 417 sb. z. a n. o čtvrté státní půjčce Čsl. republiky a o účasti majitelů rakouských a uherských válečných půjček na jejím upisování, kterýž zákon za podmínek, v Šu 9 (3), blíže uvedených, propůjčuje peněžním ústavům přijavším titry válečných půjček do zástavy právo, by tak zvané upisovací právo, dlužníkem nepoužité, vykonaly na svůj účet, a kterýž zákon dále v odstavci (5) téhož Šu praví, že »ustanovení (3) nevztahují se na lombardní zápůjčky, poskytnuté rakousko-uherskou bankou na území Čsl. republiky na vál. půjčky rakouské a uherské, ať již byly převzaty

bankovním úřadem ministerstva financí, nebo jsou v jeho správě. Zákon tento nerozeznává mezi převzetím cestou smluvní a nařizovací, z čehož nade vší pochybnost jest patrno, že zákon tento jest v plném souladu se zákonem čís. 187/1919 a nařízením čís. 246/1919 a že nemění předpisů o převzetí oněch lombardních zápůjček cestou nařizovací. Ale ani článkem 206 smlouvy Saint-Germainské nedoznaly ony předpisy změny. Předpis čl. 206, podobně jako jiné předpisy této smlouvy, jsou pouze předpisy rámcovými a není jimi předepsán do podrobná postup, jak si mají jednotlivé nástupní státy počínati. Proto na příklad v (1) tohoto článku nařizuje se jen oněm nástupním státům okolkovací akce, kteří jí dosud neprovedli, a zůstal nedotčen způsob okolkovací akce, jinými nástupními státy do uzavření této mezinárodní smlouvy již provedené. Jest sice pravda, že v tomto článku 206 (9) mluví se o právech majitelů bankovek, vydaných rakousko-uherskou bankou do 27. října 1918 včetně, ale zbytečna jest obava dovolatelova, že by ochraně těchto majitelů neodpovídalo, kdyby československý ministr financí převzal a realizoval ony lombardní půjčky. Nicotnost této obavy plyne nejlépe z obsahu úmluvy o likvidaci rakousko-uherské banky, schválené vládou Čsl. republiky i reparační komisí a uveřejněné ve sbírce zákonů a nařízení pod čís. 237/1923. Patrno tedy, že ani § 8 zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n., ani § 38 nařízení ze dne 12. května 1919, čís. 246 téže sbírky nebyly zrušeny ani změněny smlouvou Saint-Germainskou nebo zákonem ze dne 24. června 1920, čís. 417 sb. z. a n., pročez legitimace žalobcova k této žalobě jest nepochybna.

Čís. 4022.

Pozemková reforma.

Ustanovení Šu 20 (3) náhr. zák. v doslovu novely ze dne 13. července 1922, čís. 220 sb. z. a n. zahrnuje v sobě odkaz nejen na § 349 ex. ř., nýbrž i na všeobecné předpisy exekučního řádu. Před rozhodnutím o vylučovacím nároku vlastníka nelze vésti exekuci na vylučované pozemky. Exekuci lze tu odporovati dle Šu 35 (40) ex. ř.

(Rozh. ze dne 30. června 1924, R I 537/24.)

Soud první stolice povolil exekuci vyklizením zabraných nemovitostí. Vlastník zabraného statku vznesl do povolujícího usnesení stížnost a žádal zároveň za odklad exekuce až do vyřízení stížnosti. Soud první stolice odklad povolil, rekursní soud k stížnosti Státního pozemkového úřadu napadené usnesení zrušil.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Jde o otázku, zda ustanovení Šu 20 (3) náhr. zák. v doslovu novely ze dne 13. července 1922, čís. 220 sb. z. a n., jenž předpisuje, že, když výpověď nabyla právní moci a uplynula doba výpovědní, provede okresní soud k návrhu Státního pozemkového úřadu vyklizení vypověděných